

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ДАРГА ДАШЗЭГВИЙН
АМАРБАЯСГАЛАН ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2025. 01. 02 № 31-1/01
танай _____-ны № _____-т

Асуудал зөвшилцөх тухай

Монгол Улс, Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банк хооронд байгуулах “Эрчим хүч-3 төсөл”-ийн Зээлийн хэлэлцээрийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжээд Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороотой зөвшилцөхөөр хүргүүлж байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Хавсралт *30* хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдрийн хуралдааны 41 дүгээр тэмдэглэлд:

“4.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Монгол Улс, Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банк хооронд байгуулах “Эрчим хүч-3 төсөл”-ийн Зээлийн хэлэлцээрийн төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Монгол Улс, Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банк хооронд байгуулах “Эрчим хүч-3 төсөл”-ийн Зээлийн хэлэлцээрийн төслийг хэлэлцэн дэмжээд Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороотой зөвшилцөхөөр тогтов.” гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

ЗЭЭЛИЙН ДУГААР ___-__

МОНГОЛ УЛС,

ОЛОН УЛСЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК

хоорондын

(Эрчим хүч-3 төсөл)-ийн

ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР

Монгол Улсын Сэлгийн банк
Улаанбаатар - НҮБ СЭРГЭЭН БАНК

Гарын үсэг /Signature/ .....
...Ш...ны 11 сарын 19 өдөр

ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР

Энэхүү зээлийн хэлэлцээрийг, МОНГОЛ УЛС (цаашид "Зээлдэгч" гэх) болон ОЛОН УЛСЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК (цаашид "Банк" гэх)-ны хооронд доор гарын үсэг зурсан өдөр байгуулав. Зээлдэгч болон Банк хооронд дараах зүйлийг тохиролцов:

ЗҮЙЛ I — ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ; НЭР ТОМЬЁО

- 1.01. Ерөнхий нөхцөл нь (энэхүү Хэлэлцээрийн Хавсралтад тодорхойлсон) уг Хэлэлцээрийн салшгүй нэг хэсэг мөн.
- 1.02. Агуулга нь өөрөөр заагаагүй бол энэхүү Хэлэлцээрт том үсгээр тэмдэглэсэн нэр томьёо нь Ерөнхий нөхцөл, эсвэл Зээлийн хэлэлцээрт тодорхойлсон утгаар ойлгоно (үүнд Хэлэлцээрийн оршил хэсэг, хавсралтууд багтана).

ЗҮЙЛ II — ЗЭЭЛ

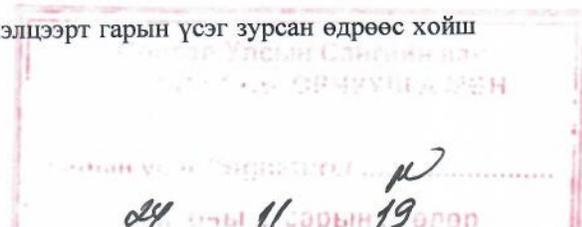
- 2.01. Банк нь Зээлдэгчид төслийг санхүүжүүлэх зорилгоор дөчин долоон сая (47,000,000) ам.долларын зээл (цаашид "Зээл" гэх) олгохыг зөвшөөрөв. Энэ үнийн дүнг Валют хөрвүүлэгчээр тухайн цагт нь хөрвүүлж болно.
- 2.02. Зээлдэгч нь энэ Хэлэлцээрийн Хуваарь 2-ын Хэсэг III-т заасны дагуу Зээлийн хөрөнгийг татан авч болно.
- 2.03. Үйлчилгээний хураамж нь зээлийн дүнгийн нэг хувийн дөрөвний нэг (0.25%)-тэй тэнцүү байна.
- 2.04. Зээлийн хөрөнгийн ашиглагдаагүй үлдэгдэлд Хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны хураамжийг жилд нэг хувийн дөрөвний нэг (0.25%)-тэй тэнцүү байна.
- 2.05. Хүүгийн түвшин нь Лавлах суурь хүү дээр Хувьсах хүүг нэмсэнтэй тэнцүү буюу Ерөнхий нөхцөлийн 3.02 (e) хэсэгт заасны дагуу хөрвүүлсэн хувь хэмжээ байна.
- 2.06. Төлбөр гүйцэтгэх өдөр нь жил бүрийн 03 дугаар сарын 15-ны өдөр болон 09 дугаар сарын 15-ны өдөр байна.
- 2.07. Зээлийн үндсэн төлбөрийг энэхүү Хэлэлцээрийн Хуваарь 3-т заасны дагуу хийнэ.

ЗҮЙЛ III — ТӨСӨЛ

- 3.01. Зээлдэгч нь Төслийн зорилт болон ОУШ Хөтөлбөрийн хангах үүрэг хүлээж байгаагаа үүгээр мэдэгдэж байна. Үүнтэй холбогдуулан, Зээлдэгч нь Ерөнхий нөхцөлийн Зүйл V-ын заалтууд болон энэхүү Хэлэлцээрийн Хуваарь 2-т заасны дагуу Төслийг Эрчим хүчний яам "ЭХЯ"-аар дамжуулан хэрэгжүүлнэ.

ЗҮЙЛ IV — ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛОХ, ЦУЦЛАХ

- 4.01. Хүчин төгөлдөр болоход дараах Нэмэлт нөхцөлийг хэрэгжүүлнэ:
  - a) Зээлдэгч нь ЭХЯ-аар дамжуулан Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагыг Банкны хүлээн зөвшөөрсөн хэлбэр, агуулгаар баталсан байна; мөн
  - b) Зээлдэгч нь ЭХЯ-аар дамжуулан Төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг Банкны шаардлагад нийцсэн чиг үүрэг, бүрэлдэхүүн, нөөц, ажлын удирдамжтайгаар байгуулсан байна.
- 4.02. Хүчин төгөлдөр болох эцсийн хугацаа нь энэхүү Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан өдрөөс хойш зуун наян (180) хоног байна.

- 4.03. Ерөнхий нөхцөлийн 9 дүгээр зүйлийн 9.05 (b) хэсгийн хувьд, Зээлдэгчийн энэхүү Хэлэлцээрээр хүлээсэн үүрэг (төлбөрийн үүргээс бусад) дуусгавар болох огноо нь Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан өдрөөс хойш хорин (20) жил байна.

ЗҮЙЛ V— ТАЛУУДЫН ТӨЛӨӨЛӨЛ; ХАЯГ

- 5.01. Зээлдэгчийг төлөөлөгч нь санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Сайд байна.

- 5.02. Ерөнхий нөхцөлийн 10 дугаар зүйлийн 10.01-д заасан зорилгоор,

- а) Зээлдэгчийн хаяг нь:

Сангийн яам
Засгийн газрын II байр,
С.Данзангийн гудамж 5/1 Д,
Улаанбаатар 15160,
Монгол Улс;

- б) Зээлдэгчийн цахим хаяг нь:

Факс:

976-11-320247

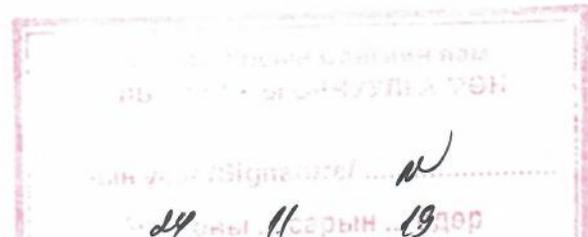
- 5.03. Ерөнхий нөхцөлийн 10 дугаар зүйлийн 10.01-д заасан зорилгоор:

- а) Банкны хаяг нь:

Дэлхийн Банкны Олон улсын сэргээн босголт хөгжлийн банк
1818 Н гудамж, N.W.
Вашингтон ДС 20433,
Америкийн Нэгдсэн Улс;

- б) Банкны цахим хаяг нь:

Телекс: Факс:
248423(MCI) эсвэл   1-202-477-6391
64145(MCI)

Гарын үсэг зурсан өдрөөр ТОХИРОЛЦОВ.

МОНГОЛ УЛС

Эрх бүхий төлөөлөгч

Нэр: _____

Албан тушаал: _____

Огноо: _____

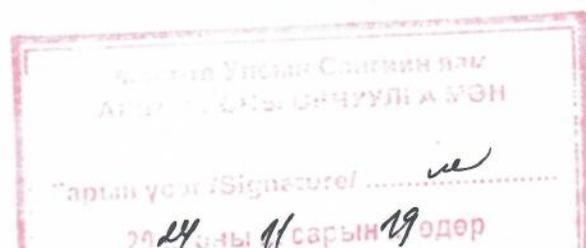
ОЛОН УЛСЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ,
ХӨГЖЛИЙН БАНК

Эрх бүхий төлөөлөгч

Нэр: _____

Албан тушаал: _____

Огноо: _____

ХУВААРЬ 1

Төслийн танилцуулга

Төслийн зорилт нь төсөл хэрэгжүүлэх тухай газарт сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэртэй холбох цахилгаан дамжуулах шугамын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, түүний найдвартай байдлыг сайжруулахад оршино.

Төсөл нь ОУШ Хөтөлбөрийн нэг үе шат бөгөөд дараах бүрэлдэхүүн хэсгээс бүрдэнэ:

Бүрэлдэхүүн хэсэг 1. Цахилгаан дамжуулах шугамын бүтээн байгуулалтын ажил, холбогдох дэд станцын өргөтгөл

Багануурын болон Чойрын дэд станц хооронд 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах шугамын бүтээн байгуулалтын ажил, холбогдох дэд станцын өргөтгөнө.

Бүрэлдэхүүн хэсэг 2. Чадавх бэхжүүлэх, төсөл хэрэгжүүлэх дэмжлэг үзүүлэх

Доорх техникийн болон үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлэх. Үүнд : (а) ЭХЯ болон холбогдох агентлаг, институтийн техникийн чадавх бэхжүүлэх, тэр дундаа худалдан авах ажиллагаа болон байгаль, орчин нийгмийн бодлогын чиглэлээр; (b) санхүүгийн удирдлага, худалдан авалт, байгаль орчин нийгмийн эрсдэл, нөлөөллийн менежмент, хяналт, тайлагнал, үнэлгээ зэрэг төслийн удирдлага, хэрэгжилтэд дэмжлэг үзүүлэх.

Монгол Улсын Сангийн яам
ЦЭБАРТ-ийн ОНЦУУЛГА МЭН

Ин үсэг /Signature/ .....

20 оны 11 сарын 19 өдөр

ХУВААРЬ 2

Төслийг хэрэгжүүлэх

Хэсэг I. Төсөл хэрэгжүүлэх зохицуулалт

A. Институтгийн зохион байгуулалт

1. Зээлдэгч нь Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагад тусгасны дагуу төслийг хэрэгжүүлэх хугацаанд улс, орон нутгийн түвшинд Банкны шаардлагад нийцсэн бүтэц бүрэлдэхүүн, чиг үүрэг, орон тоо, нөөц бүхий Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулж ажиллуулна.
2. Зээлдэгч нь дээр дурдсанаар хязгаарлагдахгүйгээр дараах зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:
  - a) Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш нэг (1) сарын дотор ЭХЯ, төсөлд хамрагдахаар орон нутгийн захиргаа болон СЯ-ны төлөөллөөс бүрдсэн, ЭХЯ-аар ахлуулсан Төслийн удирдах хороог байгуулах бөгөөд Төслийн удирдах хороо нь Төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, холбогдох салбар хоорондын үйл ажиллагааны уялдаа холбоог хангах үүрэг хүлээнэ.
  - b) ЭХЯ-ны дэргэд байгуулагдах Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь (i) Жилийн ажлын төлөвлөгөө, улирлын тайлан бэлтгэх; (ii) худалдан авах ажиллагаа, санхүүгийн менежмент, байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийн менежмент болон гомдол барагдуулах механизмыг хэрэгжүүлэх; (iii) Төслийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ зэргийг багтаасан төслийн өдөр тутмын хэрэгжилтийг хариуцаж ажиллах үүрэг хүлээнэ.

B. Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага

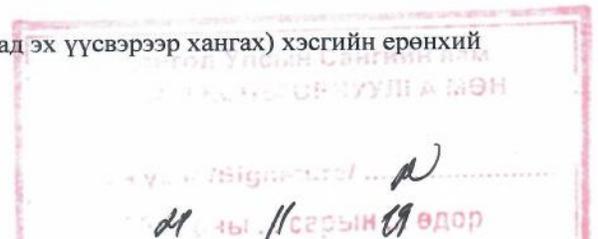
Зээлдэгч нь ЭХЯ-аар дамжуулан Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага (ТҮАГА)-д тусгасан зохицуулалт, журмын дагуу төслийг хэрэгжүүлэх (ТҮАГА болон энэ Хэлэлцээрийн заалтууд хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд Хэлэлцээрийн заалтуудыг дагаж мөрдөнө) бөгөөд Банк урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл өгснөөс бусад тохиолдолд ТҮАГА-ын аливаа зүйл заалтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, татгалзах, зайлсхийх үйлдэл гаргаж үл болно.

C. Жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсөв

1. Зээлдэгч нь ЭХЯ-аар дамжуулан Төслийг хэрэгжүүлэх хугацаанд (эсвэл Банкны сүүлд зөвшөөрсөн хугацаанд) дараагийн санхүүгийн жилд төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр санал болгож буй төслийн бүх үйл ажиллагаа, зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлж, энэ Хуваарийн Хэсэг E-д заасан байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын чиглэлээр авч хэрэгжүүлж буй болон хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг багтааж нэгтгэсэн жилийн ажлын төлөвлөгөө болон төсөв (ЖАТТ)-ийг бэлтгэж, жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны дотор зөвшөөрөл авахаар Банканд хүргүүлнэ.
2. Зээлдэгч нь Төслийг Банкнаас хүлээн зөвшөөрсөн тухайн жилийн ажлын төлөвлөгөө болон төсөвт заасны дагуу хэрэгжүүлэх бөгөөд ингэхдээ ЖАТТ болон энэ Хэлэлцээрийн заалтууд хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд Хэлэлцээрийн заалтуудыг дагаж мөрдөнө.
3. Зээлдэгч нь Банкнаас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авалгүйгээр ЖАТТ-т ямар нэгэн өөрчлөлт оруулахгүй, бусад этгээд өөрчлөлт оруулахыг зөвшөөрөхгүй.

D. Зээлдэгч талын санхүүжилт

Зээлдэгч нь ерөнхий нөхцөлийн 5.03 (Санхүүжилт болон бусад эх үүсвэрээр хангах) хэсгийн ерөнхий байдлыг хязгаарлахгүйгээр Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд:

- (1) хамгийн доод хэмжээ нь 840,000 ам.доллартой тэнцэх, эсвэл Банктай бичгээр тохиролцсон дүнгээр зохих хэмжээний эх үүсвэрийг (“Зээлдэгч талын санхүүжилт”)-ийн 2(b) хэсэгт заасны дагуу цаг тухайд нь олгох буюу өөрийн хөрөнгөөр санхүүжилтийг хангах;
- (2) Банканд дээрх 1-р хэсгийн дагуу оруулах шаардлагатай Зээлдэгч талын санхүүжилтийн талаарх баримт бичгийн тайланг жилд хамгийн багадаа нэг удаа хүргүүлнэ; мөн
- (3) Зээлдэгч талын санхүүжилтээр санхүүжүүлж буй Төслийн бүх үйл ажиллагаа нь энэхүү Гэрээний шаардлагыг хангаж буй эсэх тэр дундаа Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын заалтуудын дагуу хэрэгжиж байгаа эсэхийг баталгаажуулах.

Е. Байгаль орчин, нийгмийн стандартууд

1. Зээлдэгч нь төслийг байгаль орчин, нийгмийн стандартад нийцсэн, Банканд хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц байдлаар хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
2. Зээлдэгч нь дээрх 1 дэх зүйлд зааснаар хязгаарлагдахгүйгээр, төслийг Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын төлөвлөгөө (БОНХТ)-ний дагуу Банканд хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц байдлаар хэрэгжүүлнэ. Үүний тулд, Зээлдэгч нь дараах нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Үүнд:
  - a) БОНХТ-нд тусгагдсан арга хэмжээ, үйл ажиллагаанд БОНХТ-ний дагуу магадлан шалгалт хийж, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх;
  - b) БОНХТ-г хэрэгжүүлэхтэй холбоотой зардлын санхүүжилт хангалттай байх;
  - c) БОНХТ-нд тусгасан бодлого, дүрэм, журмыг сахин мөрдөж, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд хангалттай тооны мэргэшсэн, туршлагатай ажилтантай байх; мөн
  - d) БОНХТ-нд заасны дагуу Банктай өөрөөр бичгээр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд БОНХТ, эсвэл түүний аливаа заалтыг өөрчлөх, хүчингүй болгох, түдгэлзүүлэх, татгалзахгүй байх, БОНХТ-г шинэчлэгдмэгц энэ талаар олон нийтэд зохих ёсоор мэдээлэх.
3. БОНХТ болон энэхүү Хэлэлцээрийн заалт хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд Хэлэлцээрийн заалтыг баримтална.
4. Зээлдэгч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:
  - a) Тогтмол гаргах тайланг БОНХТ-нд заасан давтамжтайгаар цуглуулах, нэгтгэн бэлтгэж Банканд хүргүүлэхэд шаардагдах бүхий л арга хэмжээг авах, Банкнаас БОНХТ болон түүний байгаль орчин, нийгмийн хамгааллын хэрэгслүүд бодиг нөхцөл байдалтай нийцэж байгаа эсэх талаар мэдээлэл хүссэн тохиолдолд, энэ тухай мэдээллийг даруй цуглуулж, нэгтгэн Банканд хүргүүлэх ба бүх тайланг хэлбэр, агуулгын хувьд Банк хүлээн зөвшөөрөхүйц байдлаар бэлтгэнэ. Тухайлбал, (i) БОНХТ-ний хэрэгжилтийн төлөв байдал; (ii) Хэрэв үүссэн бол, БОНХТ-г хэрэгжүүлэхэд саад учруулсан, эсвэл саад учруулахаар заналхийлсэн, нөхцөл байдал; (iii) ийм нөхцөл байдлыг засаж залруулах талаар авсан, эсвэл авах шаардлагатай урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаарх тусдаа тайланг бэлтгэнэ; мөн
  - b) Төсөлтэй холбоотой, эсвэл төсөлд нөлөөлсөн, нөлөөлж болзошгүй аливаа онцгой тохиолдол, осол, БОНХТ, түүнд дурдсан байгаль орчин, нийгмийн арга хэрэгсэл, Байгаль орчин, нийгмийн стандартаар байгаль орчинд үзүүлсэн мэдэгдэхүйц сөрөг нөлөөлөл, нөлөөлөлд өртсөн олон нийт, эсвэл ажилтнуудын талаар Банканд нэн даруй мэдэгдэнэ.
5. Зээлдэгч нь нөлөөлөлд өртсөн хүмүүсийн санал хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Гомдол барагдуулах хүртээмжтэй механизмыг бий болгож, сурталчилж, ажиллуулах ба аливаа санал гомдлыг Банканд хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц байдлаар

Урьдчилсан /Signature/ ...

2021 оны 11 сарын 19 өдөр

шийдвэрлэх, шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх шаардлагатай бөгөөд үүний тулд зүй зохистой бүхий л арга хэмжээг авна.

6. Зээлдэгч нь тендерийн сонгон шалгаруулалтын бүх бичиг баримт, төслийн хүрээнд хийгдэх барилгын ажлын гэрээнд гүйцэтгэгчид, туслан гүйцэтгэгчид болон хяналт тавих байгууллагуудын (а) БОНХТ-ний холбогдох заалтууд, түүнд дурдсан байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагыг биелүүлж ажиллах; (б) дээрх гэрээний дагуу захиалсан, эсвэл гүйцэтгэсэн барилгын ажилд хамаарах байгаль орчин, нийгэм, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл, бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамт, хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн эрсдэлийг арилгах талаар нарийвчлан авч үзсэн ёс зүйн дүрмийг баталж, бүх ажилтнууддаа өгч гарын үсэг зуруулж мөрдүүлэх үүргийн талаар тусгана.

Хэсэг II. Төслийн Хяналт-шинжилгээ, Тайлагнал ба Үнэлгээ

A. Төслийн тайлан

Зээлдэгч нь төслийн улирлын тайланг тухайн улирал дууссанаас нэг сарын дотор багтаан Банканд хүргүүлнэ.

B. Дунд хугацааны үнэлгээ

Зээлдэгч нь: (а) Төсөл хүчин төгөлдөр болсноос хойш хорин дөрвөн (24) сарын дараа, тайлант хугацаанд Төслийг хэрэгжүүлэх явцад гарсан ахиц дэвшлийг Банкны үндэслэл бүхий хүсэлтийн дагуу аль болох нарийвчлан тусгаж баримтжуулсан, энэхүү А хэсгийн дагуу гүйцэтгэсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үйл ажиллагааг харгалзан үзсэн, мөн Төслийг үргэлжлүүлэн үр дүнтэй хэрэгжүүлэх, Төслийн зорилгыг ханган биелүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг тодорхойлон тусгасан дунд хугацааны тайланг бэлтгэж Банканд хүргүүлнэ; (б) Дунд хугацааны тайланг хүргүүлснээс хойш дөчин тав (45) хоногт багтаан тайланг Банктай хамт хянаж үзэх ба дунд хугацааны тайлангийн дүгнэлт, зөвлөмж, энэ талаарх Банкны үнэлэлтэд үндэслэн Төслийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх, зорилгодоо хүрэхэд шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.

Хэсэг III. Зээлийн хөрөнгийг татан авалт

A. Ерөнхий зүйл.

Зээлдэгч нь Ерөнхий нөхцөлийн II зүйлийн заалтуудаар хязгаарлахгүйгээр, Зарцуулалт ба Санхүүгийн мэдээллийн захидлын дагуу Зээлийн хөрөнгийн зохих зардлыг санхүүжүүлэхэд хуваарилсан хэмжээгээр, хэрэв боломжтой бол дараах хүснэгтийн Ангилал тус бүрд заасан хувь хүртэлх хэмжээгээр төлөх зорилгоор Зээлийн хөрөнгийг татан авч болно.

Ангилал	Хуваарилагдсан зээлийн хэмжээ (ам. доллароор)	Санхүүжүүлэх зардлын хувь (татвар ноогдуулсан)
(1) Бараа, ажил, зөвлөхийн бус болон зөвлөхийн үйлчилгээ, үйл ажиллагааны зардал, төслийн сургалт	47,000,000	ОУСБХБ-ны 100%, ЖАТТ тус бүрээр
НИЙТ ДҮН	47,000,000	

B. Санхүүжилт татан авах нөхцөл, хугацаа.

1. Дээрх А хэсгийн заалтыг үл харгалзан, 2024 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр буюу түүнээс хойших хугацаанд хийсэн Ангилал (1)-д хамаарах зөвшөөрөгдөх зардалд зориулж татан авсан нийт дүнгээр есөн сая таван зуун жаран найман мянган доллар (9,568,000 ам. доллар)-оос хэтрэхгүй хэмжээний төлбөр, бусад Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан өдрөөс өмнө хийсэн төлбөр.

24 11 19

2. Хаагдах хугацаа 2029 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр байна.

Улаанбаатар / Mongolia
2020 оны 11 сарын 18 өдөр

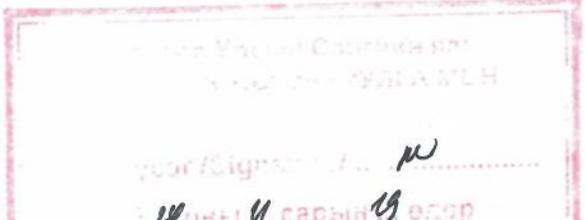
ХУВААРЬ 3

Хүлээсэн үүрэгтэй холбоотой элэгдлийн эргэн төлөлтийн хуваарь

Дараах хүснэгтэд Зээлийн үндсэн төлбөрийг эргэн төлөх хугацаа болон үндсэн төлбөр төлөх хугацаа тус бүрд ногдох зээлийн үндсэн дүнгийн нийт төлбөрийн хувийг (“Төлбөрийн хувь”) харуулав.

Үндсэн төлбөрийн эргэн төлөлт

Үндсэн төлбөр төлөх хугацаа	Хэсэгчилсэн төлбөрийн хувь
2030 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.03000
2030 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.06000
2031 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.08000
2031 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.11000
2032 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.14000
2032 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.17000
2033 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.19000
2033 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.22000
2034 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.26000
2034 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.29000
2035 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.32000
2035 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.35000
2036 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.39000
2036 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.42000
2037 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.46000
2037 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.49000
2038 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.53000
2038 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.57000
2039 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.61000
2039 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.65000
2040 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.69000
2040 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.73000
2041 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.77000
2041 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.82000
2042 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.86000
2042 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	1.91000
2043 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	1.96000
2043 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.01000
2044 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.06000
2044 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.11000
2045 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.16000
2045 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.22000
2046 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.27000
2046 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.33000
2047 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.39000
2047 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.45000
2048 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.51000
2048 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.57000
2049 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.63000
2049 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.70000
2050 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.77000
2050 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.84000
2051 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	2.91000
2051 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.98000
2052 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	3.05000
2052 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	3.13000
2053 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	3.21000
2053 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	3.29000
2054 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр	3.37000
2054 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр	2.96000

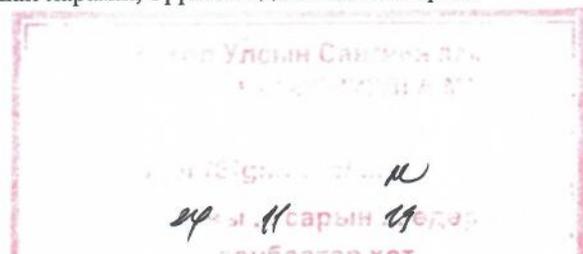

 20 оны 11 сарын 19 өдөр

Тодорхойлолт

1. “Жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсөв” буюу “ЖАТТ” гэсэн товчлол нь энэхүү Хэлэлцээрийн Хуваарь 2-ын I-р хэсэгт дурдсан төлөвлөгөө, төсвийг хэлэх бөгөөд тухайн төлөвлөгөөнд Банкнаас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр өөрчлөлт оруулж болно.
2. “Авлигатай тэмцэх удирдамж” гэж Ерөнхий нөхцөлийн Хавсралтын 6 дахь хэсэгт заасан зорилгын үүднээс, 2006 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдөр баталж, 2011 оны 01 дүгээр сард шинэчилсэн, 2016 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн байдлаарх “ОУСБХБ-ны зээл болон ОУХА-ийн зээл, буцалтгүй тусламжаар санхүүжүүлж буй төслүүдэд залилан мэхлэлт, авлигын асуудал гарахаас урьдчилан сэргийлэх, түүнтэй тэмцэх удирдамж”-ийг хэлнэ.
3. “Багануур дэд станц” гэж Зээлдэгчийн Улаанбаатар хотын Багануур дүүрэгт орших мөн нэртэй дэд станц болно.
4. “Чойр дэд станц” гэж Зээлдэгчийн Дундговь аймгийн Чойрт орших мөн нэртэй дэд станц болно.
5. “Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын төлөвлөгөө” буюу “БОНХТ” гэж 2024 оны 09 дүгээр сарын Төслийн Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын төлөвлөгөөг хэлэх бөгөөд үүнд энэхүү Хэлэлцээрт заасны дагуу Төслийн үзүүлэх байгаль орчин, нийгмийн болзошгүй эрсдэл, нөлөөллийг арилгахад чиглэсэн арга хэмжээ, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, зохион байгуулалт, хүн хүч, сургалт, хяналт, тайлагналын зохицуулалт, тэдгээрийн дагуу бэлтгэх байгаль орчин, нийгмийн арга хэрэгсэл зэргийг багтаасан Зээлдэгчийн зүгээс хэрэгжүүлэх шаардлагатай, эсвэл хэрэгжүүлэхэд хүрэх материаллаг арга хэмжээ болон үйл ажиллагааг тодорхойлсон нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.
6. “Байгаль орчин, нийгмийн стандарт” буюу “БОНС” гэж Банкнаас хэвлүүлж, 2018 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдөр хүчин төгөлдөр болсон (i) “Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 1: байгаль орчин ба нийгмийн эрсдэл, нөлөөллийн үнэлгээ ба менежмент”; (ii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 2: ажиллах хүч ба ажлын нөхцөл; (iii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 3: нөөцийн үр ашиг ба бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх, удирдах; (iv) Байгаль орчин ба нийгмийн стандарт 4: олон нийтийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал; (v) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 5: газар чөлөөлөх, газар ашиглах болон албадан нүүлгэхийг хязгаарлах; (vi) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 6: биологийн олон янз байдлын хамгаалал ба амьд байгалийн нөөцийн тогтвортой менежмент; (vii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 7: уугуул иргэд/Африкийн сахар орчмын бүс нутгийн иргэд; (viii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 8: соёлын өв; (ix) Байгаль орчин ба нийгмийн стандарт 9: санхүүгийн зуучлал; (x) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 10: “Талуудын оролцоо, мэдээллийн ил тод байдал”-ыг хамтад нь хэлнэ.
7. “Ерөнхий нөхцөл” гэж 2018 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн (2023 оны 07 дугаар сарын 15-ны өдөр шинэчлэн найруулсан) “ОУСБХБ-ны санхүүжилт болон хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилтэд хамаарах Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны ерөнхий нөхцөл”-ийг хэлнэ.
8. “кВ” гэж цахилгааны хүчдэл хэмжих стандарт хэмжүүр болох киловольт буюу нэг мянган (1000) вольт болно.
9. “ЭХЯ” гэж Зээлдэгчийн Эрчим хүчний яам, эсвэл түүний хууль ёсны залгамжлагч этгээдийг хэлнэ.
10. “СЯ” гэж Зээлдэгчийн Сангийн яам, эсвэл түүний хууль ёсны залгамжлагч этгээдийг хэлнэ.
11. “Олон үе шатлалт хөтөлбөр” буюу “ОУШ Хөтөлбөр” товчлол гэж Ази, Номхон далайн бүс нутгийн цахилгаан, дулааны дэд салбарт сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар эрчим хүчний шилжилтийг түргэтгэхэд чиглэсэн олон шатлал бүхий хөтөлбөрийг хэлнэ.

24 / МСВРЫН 13

12. “Үйл ажиллагааны зардал” гэж тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, барилга байгууламж, оффисын байрыг түрээслэх, эсвэл урсгал засвар, засвар үйлчилгээ хийх, түлш, оффисын хэрэгцээний зүйлс, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ, хэрэглээний зүйлс, харилцаа холбооны зардал (шуудан, утас, интернэтийн зардал орно), тээвэр, орчуулга, хэвлэх, олшруулах зардал, банкны шимтгэл, хураамж, хэвлэн нийтлэх, сурталчилгааны зардал, даатгал, Төсөлтэй холбоотой хурал, уулзалтын зардал, Төсөлтэй холбоотой томилолтын зардал, гэрээт туслах ажилтан болон Төсөлтэй шууд холбоотой, гэхдээ Зээлдэгчийн төрийн албаны цалин хөлс, урамшуулал, шан харамж, түүнтэй адилтгах төлбөрийг оруулаагүй захиргааны бусад зардал зэрэг Төслийн үйл ажиллагааны өдөр тутмын зохицуулалт, удирдлага, хяналтад шаардлагатай бараа бүтээгдэхүүн, зөвлөхийн бус үйлчилгээний үндэслэл бүхий зардлыг хэлнэ.
13. “Худалдан авах ажиллагааны журам” гэж Ерөнхий нөхцөлийн Хавсралтын 85-р зүйлийн зорилгын үүднээс 2023 оны 09 дүгээр сард баталсан “Хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилт авч буй Зээлдэгчдэд зориулсан Дэлхийн банкны худалдан авах ажиллагааны журам”-ыг хэлнэ.
14. “Төсөл хэрэгжүүлэх орон нутаг” гэж Зээлдэгчийн Багануур-Чойрын цахилгаан дамжуулах шугам дайран өнгөрөх Төв, Дундговь, Говьсүмбэр аймаг, Улаанбаатар хот болон төслийн хэрэгжилтийн явцад Ассоциатитай тохиролцон сонгосон бусад орон нутгийг нийтэд нь хэлнэ.
15. “Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж” гэж энэхүү Хэлэлцээрийн Хуваарь 2-ын I.A.2.(b) хэсэгт заасны дагуу Зээлдэгчийн байгуулж ажиллуулах нэгжийг, эсвэл түүний хууль ёсны залгамжлагч этгээдийг хэлнэ.
16. “Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага” гэж Зээлдэгчийн ЭХЯ-аар дамжуулан баталж, төслийг хэрэгжүүлэх явцад шинэчлэх гарын авлагыг хэлэх ба энэ нь (a) төслийн бүтэц, зохион байгуулалт, өдөр тутмын үйл ажиллагаа; (b) зарцуулалт, санхүүгийн менежмент; (c) худалдан авах ажиллагаа; (d) байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийг зохицуулах арга хэмжээ; (e) хяналт, үнэлгээ, тайлагнал, мэдээлэл харилцаа; (f) шударга байдлыг хангах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө; (g) олон улсын сайн туршлага болон Төслийг хэрэгжүүлэх үүрэг, хариуцлагын дагуу хувийн мэдээлэл цуглуулж боловсруулалт хийх; мөн (h) Төслийн хэрэгжилтэд шаардлагатай захиргаа, санхүү, техникийн болон зохион байгуулалтын бусад зохицуулалт, дэг журам. Банкнаас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр уг гарын авлагад үе үе өөрчлөлт оруулж болох ба гарын авлагын хуваарьт уг нөхцөлийг тусгана.
17. “Төслийн удирдах хороо” гэж энэхүү Хэлэлцээрийн Хуваарь 2-ын I.A.2. (a) хэсэгт заасны дагуу Зээлдэгчийн байгуулж ажиллуулах хороог, эсвэл түүний хууль ёсны залгамжлагч этгээдийг хэлнэ.
18. “Гарын үсэг зурсан огноо” гэж Зээлдэгч болон Банк хооронд энэхүү Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан хоёр огнооны сүүлийн огноог хэлэх бөгөөд уг тодорхойлолт нь энэхүү Хэлэлцээр болон Ерөнхий нөхцөлд дурдагдсан “Зээлийн Хэлэлцээрийн огноо”-ны бүх эшлэлд хамаарна.
19. “Сургалт” гэж Банкнаас баталсан сургалтын төлөвлөгөөнд үндэслэн Төслийн хүрээнд зохион байгуулах сургалт, семинарт хамрагдахад шаардагдах бараа, үйлчилгээний үндэслэл бүхий зардлыг хэлэх бөгөөд үүнд сургалт, семинарын болон томилолтын зардал, сургагч багшийн үйлчилгээ авах, байр түрээслэх, материал бэлтгэх, олшруулах, хэрэгжүүлэхтэй шууд холбоотой бусад зардал орох ба харин зөвлөхийн цалин хөлс болон Зээлдэгчийн төрийн албаны цалин, урамшуулал, шан харамж, түүнтэй адилтгах төлбөрийг үүнд оруулахгүй.

LOAN NUMBER _____ - _____

Loan Agreement

(Third Energy Sector Project)

between

MONGOLIA

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

LOAN AGREEMENT

AGREEMENT dated as of the Signature Date between MONGOLIA (“Borrower”) and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (“Bank”). The Borrower and the Bank hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 1.01. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) apply to and form part of this Agreement.
- 1.02. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions, the Financing Agreement, or in this Agreement (including the Preamble and the Appendix hereto).

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower the amount of forty-seven million eight hundred and forty thousand Dollars (USD 47,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion (“Loan”), to assist in financing the Project.
- 2.02. The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with Section III of Schedule 2 to this Agreement.
- 2.03. The Front-end Fee is one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.04. The Commitment Charge is one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.05. The interest rate is the Reference Rate plus the Variable Spread or such rate as may apply following a Conversion; subject to Section 3.02(e) of the General Conditions.
- 2.06. The Payment Dates are March 15 and September 15 in each year.
- 2.07. The principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with Schedule 3 to this Agreement.

ARTICLE III — PROJECT

- 3.01. The Borrower declares its commitment to the objectives of the Project and the MPA Program. To this end, the Borrower shall carry out the Project through its Ministry of Energy (“MOE”) in accordance with the provisions of Article V of the General Conditions and Schedule 2 to this Agreement.

ARTICLE IV — EFFECTIVENESS; TERMINATION

- 4.01. The Additional Conditions of Effectiveness consist of the following:
  - (a) the Borrower has, through MOE, adopted the Project Operational Manual in form and substance satisfactory to the Bank; and
  - (b) the Borrower has, through MOE, established the Project Management Office with a mandate, composition, resources, and terms of reference satisfactory to the Bank.

- 4.02. The Effectiveness Deadline is the date one hundred-eighty (180) days after the Signature Date.
- 4.03. For purposes of Section 9.05 (b) of the General Conditions, the date on which the obligations of the Borrower under this Agreement (other than those providing for payment obligations) shall terminate is twenty (20) years after the Signature Date.

ARTICLE V — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

- 5.01. The Borrower's Representative is its Minister at the time responsible for finance.
- 5.02. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Borrower's address is:

Ministry of Finance
Government Building II
S. Danzan Street 5/1 D
Ulaanbaatar 15160
Mongolia; and

(b) the Borrower's Electronic Address is:

Facsimile:

976-11-3202472

- 5.03. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Bank's address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; and

(b) the Bank's Electronic Address is:

Telex:	Facsimile:
248423(MCI) or 64145(MCI)	1-202-477-6391

AGREED as of the Signature Date.

MONGOLIA

By

_____
Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

_____
Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

SCHEDULE 1

Project Description

The objective of the Project is to increase the capacity and reliability of the transmission grid in the Project Areas for renewable energy integration.

The Project constitutes a phase of the MPA Program, and consists of the following parts:

Part 1. Transmission Line Construction and Associated Substations Expansion

Construction of one 220 kV double-circuit transmission line from Baganuur Substation to Choir Substation and expansion of its associated substations.

Part 2. Capacity Building and Implementation Support

Providing technical and operational assistance for: (a) strengthening the institutional and technical capacity, including in the areas of procurement and environmental and social policy, of MOE and relevant agencies; and (b) implementation support and project management, including financial management and disbursement, procurement, environmental and social risk and impact management, and monitoring, reporting and evaluation.

SCHEDULE 2

Project Execution

Section I. Implementation Arrangements

A. Institutional Arrangements.

1. The Borrower shall maintain, throughout the period of implementation of the Project, Project implementation structures at the national and sub-national levels, all with composition, functions, staffing and resources satisfactory to the Bank and set out in the Project Operational Manual.
2. Without limitation to foregoing, the Borrower shall:
  - (a) by one (1) month after the Effective Date, establish and thereafter, maintain a Project Steering Committee, chaired by MOE and including as members representatives of MOF, MOE, local governments from Project Areas, which shall be responsible, *inter alia*, for overseeing the Project implementation and facilitating coordination among relevant agencies; and
  - (b) maintain a Project Management Office within the MOE, which shall be responsible, *inter alia*, for the overall day-to-day implementation of the Project, including: (i) preparing AWPBs and periodical reports, (ii) processing procurement, financial management, disbursement, environmental and social risk and impact management, including the implementation of a grievance redress mechanism; and (iii) monitoring and evaluation of the Project.

B. Project Operational Manual

The Borrower, through MOE, shall ensure that the Project is carried out in accordance with the arrangements and procedures set out in the Project Operational Manual (provided, however, that in the event of any conflict between the arrangements and procedures set out in the Project Operational Manual and the provisions of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail) and shall not amend, abrogate or waive any provision of the Project Operational Manual unless the Bank has provided its prior no-objection thereof in writing.

C. Annual Work Plans and Budgets

1. The Borrower, through MOE, shall prepare and furnish to the Bank for its no-objection not later than December 10 of each fiscal year during the implementation of the Project (or such later date as the Bank may agree), a consolidated Annual Work Plan and Budget ("AWPB") containing all Project activities and expenditures proposed to be included in the Project in the following fiscal year, including a specification of the sources of financing for all expenditures, and environmental and social safeguard measures taken or planned to be taken in accordance with the provisions of Part E of this Schedule.
2. The Borrower shall ensure that the Project is implemented in accordance with the AWPB accepted by the Bank for the respective fiscal year; provided, however, that in the event of any conflict between the AWPB and the provisions of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
3. The Borrower shall not make or allow to be made any change to the AWPB without prior no-objection in writing by the Bank.

D. Counterpart Funding.

Without limitation to the generality of Section 5.03 (*Provision of Funds and other Resources*) of the General Conditions, the Borrower shall, throughout the period of implementation of the Project:

- (1) provide or cause to be provided, in a timely manner, adequate counterpart funds, in the minimum amount of \$840,000 equivalent, or any other amount as agreed to in writing by the Bank, for the exclusive purpose of providing its own financing for activities under Part 2(b) ("Counterpart Funding");
- (2) at least annually, provide the Bank with a report accompanied by supporting documentation on the status of the Counterpart Funding contributions required to be made under paragraph 1 above; and
- (3) ensure that all the Project activities financed by the Borrower's Counterpart Funding are carried out in compliance with all the requirements applicable to the Project activities under this Agreement, including the provisions of the Project Operational Manual.

E. Environmental and Social Standards.

1. The Borrower shall ensure that the Project is carried out in accordance with the Environmental and Social Standards, in a manner acceptable to the Bank.
2. Without limitation upon paragraph 1 above, the Borrower shall ensure that the Project is implemented in accordance with the Environmental and Social Commitment Plan ("ESCP"), in a manner acceptable to the Bank. To this end, the Borrower shall ensure that:
  - (a) the measures and actions specified in the ESCP are implemented with due diligence and efficiency, as provided in the ESCP;
  - (b) sufficient funds are available to cover the costs of implementing the ESCP;
  - (c) policies and procedures are maintained, and qualified and experienced staff in adequate numbers are retained to implement the ESCP, as provided in the ESCP; and
  - (d) the ESCP, or any provision thereof, is not amended, repealed, suspended or waived, except as the Bank shall otherwise agree in writing, as specified in the ESCP, and ensure that the revised ESCP is disclosed promptly thereafter.
3. In case of any inconsistencies between the ESCP and the provisions of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
4. The Borrower shall ensure that:
  - (a) all measures necessary are taken to collect, compile, and furnish to the Bank through regular reports, with the frequency specified in the ESCP, and promptly in a separate report or reports, if so requested by the Bank, information on the status of compliance with the ESCP and the environmental and social instruments referred to therein, all such reports in form and substance acceptable to the Bank, setting out, inter alia: (i) the status of implementation of the ESCP; (ii) conditions, if any, which interfere or threaten to interfere with the implementation of the ESCP; and (iii) corrective and preventive measures taken or required to be taken to address such conditions; and
  - (b) the Bank is promptly notified of any incident or accident related to or having an impact on the Project which has, or is likely to have, a significant adverse effect on the environment, the affected communities, the public or workers, in accordance with the ESCP, the

environmental and social instruments referenced therein and the Environmental and Social Standards.

5. The Borrower shall establish, publicize, maintain and operate an accessible grievance mechanism, to receive and facilitate resolution of concerns and grievances of Project-affected people, and take all measures necessary and appropriate to resolve, or facilitate the resolution of, such concerns and grievances, in a manner acceptable to the Bank.
6. The Borrower shall ensure that all bidding documents and contracts for civil works under the Project include the obligation of contractors, subcontractors and supervising entities to: (a) comply with the relevant aspects of ESCP and the environmental and social instruments referred to therein; and (b) adopt and enforce codes of conduct that should be provided to and signed by all workers, detailing measures to address environmental, social, health and safety risks, and the risks of sexual exploitation and abuse, sexual harassment and violence against children, all as applicable to such civil works commissioned or carried out pursuant to said contracts.

Section II. Project Monitoring Reporting and Evaluation

A. Project Reports

The Borrower shall furnish to the Bank each Project Report not later than one month after the end of each calendar semester, covering the calendar semester.

B. Mid-term Review

The Borrower shall: (a) on or about the date twenty four (24) months after the Effective Date, prepare and furnish to the Bank a mid-term report, in such detail as the Bank shall reasonably request, documenting progress achieved in the carrying out of the Project during the period preceding the date of such report, taking into account the monitoring and evaluation activities performed pursuant to this Part A, and setting out the measures recommended to ensure the continued efficient carrying out of the Project and the achievement of its objectives during the period following such date; and (b) review with the Bank such mid-term report, on or about the date forty-five (45) days after its submission, and thereafter take all measures required to ensure the continued efficient implementation of the Project and the achievement of its objectives, based on the conclusions and recommendations of the mid-term report and the Bank's views on the matter.

Section III. Withdrawal of Loan Proceeds

A. General.

Without limitation upon the provisions of Article II of the General Conditions and in accordance with the Disbursement and Financial Information Letter, the Borrower may withdraw the proceeds of the Loan to finance Eligible Expenditures, in the amount allocated and, if applicable, up to the percentage set forth against each Category of the following table:

Category	Amount of the Loan Allocated (expressed in USD)	Percentage of Expenditures to be financed (inclusive of Taxes)
(1) Goods, works, non-consulting services, consulting services, Operating Costs, and Training for the Project	47,000,000	100% of the IBRD share, per AWPB
TOTAL AMOUNT	47,000,000	

B. Withdrawal Conditions; Withdrawal Period.

1. Notwithstanding the provisions of Part A above, no withdrawal shall be made for payments made prior to the Signature Date, except that withdrawals up to an aggregate amount not to exceed \$9,400,000 may be made for payments made prior to this date but on or after March 31, 2024, for Eligible Expenditures under Category (1).
2. The Closing Date is December 31, 2029.

SCHEDULE 3

Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule

The Borrower shall repay the principal amount of the Loan in accordance with the following table, which sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share").

Annuity Principal Repayments

Principal Repayment Date	Installment Share
15Mar2030	1.03000
15Sep2030	1.06000
15Mar2031	1.08000
15Sep2031	1.11000
15Mar2032	1.14000
15Sep2032	1.17000
15Mar2033	1.19000
15Sep2033	1.22000
15Mar2034	1.26000
15Sep2034	1.29000
15Mar2035	1.32000
15Sep2035	1.35000
15Mar2036	1.39000
15Sep2036	1.42000
15Mar2037	1.46000
15Sep2037	1.49000
15Mar2038	1.53000
15Sep2038	1.57000
15Mar2039	1.61000
15Sep2039	1.65000
15Mar2040	1.69000
15Sep2040	1.73000
15Mar2041	1.77000
15Sep2041	1.82000
15Mar2042	1.86000
15Sep2042	1.91000
15Mar2043	1.96000
15Sep2043	2.01000
15Mar2044	2.06000
15Sep2044	2.11000
15Mar2045	2.16000
15Sep2045	2.22000
15Mar2046	2.27000
15Sep2046	2.33000
15Mar2047	2.39000
15Sep2047	2.45000
15Mar2048	2.51000
15Sep2048	2.57000
15Mar2049	2.63000
15Sep2049	2.70000
15Mar2050	2.77000
15Sep2050	2.84000
15Mar2051	2.91000
15Sep2051	2.98000
15Mar2052	3.05000
15Sep2052	3.13000
15Mar2053	3.21000
15Sep2053	3.29000
15Mar2054	3.37000
15Sep2054	2.96000

Definitions

1. “Annual Work Plan and Budget” and the acronym “AWPB” each means the plan and budget referred to in Section I.C of Schedule 2 to this Agreement; as said plan may be modified from time to time with the prior written no-objection of the Bank.
2. “Anti-Corruption Guidelines” means, for purposes of paragraph 6 of the Appendix to the General Conditions, the “Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants”, dated October 15, 2006 and revised in January 2011 and as of July 1, 2016.
3. “Baganuur Substation” means the substation of the same name, located in the Baganuur district of the Borrower’s city of Ulaanbaatar.
4. “Choir Substation” means the substation of the same name, located in the Choir district of the Borrower’s province of Dundgovi.
5. “Environmental and Social Commitment Plan” or “ESCP” means the environmental and social commitment plan for the Project, dated September 2024, as the same may be amended from time to time in accordance with the provisions thereof, which sets out the material measures and actions that the Borrower shall carry out or cause to be carried out to address the potential environmental and social risks and impacts of the Project, including the timeframes of the actions and measures, institutional, staffing, training, monitoring and reporting arrangements, and any environmental and social instruments to be prepared thereunder.
6. “Environmental and Social Standards” or “ESSs” means, collectively: (i) “Environmental and Social Standard 1: Assessment and Management of Environmental and Social Risks and Impacts”; (ii) “Environmental and Social Standard 2: Labor and Working Conditions”; (iii) “Environmental and Social Standard 3: Resource Efficiency and Pollution Prevention and Management”; (iv) “Environmental and Social Standard 4: Community Health and Safety”; (v) “Environmental and Social Standard 5: Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement”; (vi) “Environmental and Social Standard 6: Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources”; (vii) “Environmental and Social Standard 7: Indigenous Peoples/Sub-Saharan African Historically Underserved Traditional Local Communities”; (viii) “Environmental and Social Standard 8: Cultural Heritage”; (ix) “Environmental and Social Standard 9: Financial Intermediaries”; (x) “Environmental and Social Standard 10: Stakeholder Engagement and Information Disclosure”; effective on October 1, 2018, as published by the Bank.
7. “General Conditions” means the “International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for IBRD Financing, Investment Project Financing”, dated December 14, 2018 (Last revised on July 15, 2023).
8. “kV” means kilovolt, or one thousand (1,000) volts, a standard unit of measure of electric voltage.
9. “MOE” means the Borrower’s Ministry of Energy, or any successor thereto.
10. “MOF” means the Borrower’s Ministry of Finance, or any successor thereto.
11. “MPA Program” means the multiphase programmatic approach program designed to accelerate the implementation of the energy transition by scaling up the use of renewable energy in the power and heating sectors across the East Asia and Pacific region.
12. “Operating Costs” means the reasonable costs of goods and non-consulting services required for the day-to-day coordination, administration and supervision of Project activities, including leasing and/or routine repair and maintenance of vehicles, equipment, facilities and office premises, fuel, office supplies, utilities, consumables, communication expenses (including postage, telephone and internet

costs), transportation, translation, printing and photocopying expenses, bank charges, publications and advertising expenses, insurance, Project-related meeting expenses, Project-related travel, subsistence and lodging expenses, contractual support staff and other administrative costs directly related to the Project, but excluding salaries, bonuses, fees and honoraria or equivalent payments of members of the Borrower's civil service.

13. "Procurement Regulations" means, for purposes of paragraph 85 of the Appendix to the General Conditions, the "World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers", dated September 2023.
14. "Project Areas" means, collectively, the selected areas in the Borrower's provinces of Tuv, Dundgovi, Govisumber, and city of Ulaanbaatar, where the Baganuur-Choir transmission line passing through, and other areas as may be selected by the Recipient as agreed with the Association during the Project implementation.
15. "Project Management Office" means an office to be established and maintained by the Borrower; as referred to in Section I.A.2.(b) of the Schedule 2 to this Agreement, or any successor thereto.
16. "Project Operational Manual" means the manual to be adopted by the Borrower, through MOE, and to be updated for the implementation of the Project, containing detailed arrangements and procedures for: (a) institutional coordination and day-to-day execution of the Project; (b) disbursement and financial management; (c) procurement; (d) environmental and social impact management measures; (e) monitoring and evaluation, reporting and communication; (f) an integrity action plan; (g) personal data collection and processing in accordance with good international practice, roles and responsibilities for Project implementation; and (h) such other administrative, financial, technical and organizational arrangements and procedures as shall be required for the Project; as said manual may be modified from time to time with the prior written no-objection of the Bank, and such term includes any schedules to such manual.
17. "Project Steering Committee" means the committee to be established and maintained by the Borrower; as referred to in Section I.A.2.(a) of the Schedule 2 to this Agreement, or any successor thereto.
18. "Signature Date" means the later of the two dates on which the Borrower and the Bank signed this Agreement and such definition applies to all references to "the date of the Loan Agreement" in the General Conditions.
19. "Training" means the reasonable costs of goods and services required for the participation of personnel involved in training activities, workshops and study tours under the Project, based on training plans approved by the Bank, including travel and subsistence costs for training, workshop and study tour participants, costs associated with securing the services of trainers, rental of training and workshop facilities, preparation and reproduction of training and workshop materials, and other costs directly related to training course, workshop or study tour preparation and implementation, but excluding consultants' fees and salaries, bonuses, fees and honoraria or equivalent payments of members of the Borrower's civil service.

ТАНИЛЦУУЛГА

“Эрчим хүч-3 төсөл” буюу “Багануур-Чойр чиглэлийн 188км 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын өргөтгөх төсөл”-ийн талаар

Нэг. Төсөл хэрэгжүүлэх хэрэгцээ, шаардлага

Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сүхбаатар, Хэнтий аймгийн эрчим хүчний хэрэглээг “Багануур-Чойр-Айраг-Сайншанд-Замын-Үүд” болон “Багануур-Улаанбаатар” чиглэлийн 110 кВ-ын 1 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам /цаашид “ЦДАШ” гэх/-аар дамжуулан хангаж байна. Энэ нь болзошгүй цахилгаан дамжуулах шугамын гэмтэл, саатал гарсан үед дээр дурдсан аймгуудын 70,740 айл өрх, 46,261 аж ахуй нэгжийн цахилгаан эрчим хүч тасалдах эрсдэлтэй байна.

Тухайн бүс нутагт 114 уул уурхайн эрчим хүч хэрэглэгч байгаагаас гадна ашигт малтмалын томоохон ордууд төвлөрч, цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ 500-600 МВт байгаа бөгөөд ойрын ирээдүйд энэ хэрэглээ 800-900 МВт хүртэл өсөхөөр тооцоологдож байна.

“Эрчим хүч-3 төсөл” буюу “Багануур-Чойр чиглэлийн 188км 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын өргөтгөх төсөл”-ийг хэрэгжүүлснээр одоогийн Багануур-Чойр чиглэлийн 110 кВ-ын ЦДАШ-ын дамжуулах чадварыг нэмэгдүүлж, Багануур, Чойр дэд станцуудыг өргөтгөн эрчим хүчний чанар, найдвартай ажиллагаа, тогтвортой байдал хангагдахаас гадна өдрөөс өдөрт өсөн нэмэгдэж буй бүс нутгийн эрчим хүчний хэрэглээг хангах боломжийг бүрдүүлнэ.

Түүнчлэн, Өмнөговь аймгийн Ханбогд суманд байрлах 250 МВт-ын салхин цахилгаан станц, Говьсүмбэр аймгийн Чойрт байрлах 50 МВт-ын нарны цахилгаан станц, Дундговь аймгийн Мандалговьд байрлах 30 МВт-ын нарны цахилгаан станц, Дорноговь аймгийн Эрдэнэ суманд шинээр хэрэгжүүлэх 30 МВт-ын нарны цахилгаан станцын сэргээгдэх эх үүсвэрүүдийн үйлдвэрлэсэн цахилгаан эрчим хүчийг төвийн эрчим хүчний системд бүрэн нийлүүлэх боломж бүрдэх юм.

Хоёр. Төслийн зээлийн хэмжээ, нөхцөл, хамрах хүрээ

Төсөл хэрэгжүүлэгч: Эрчим хүчний яам

Төсөл хэрэгжих хугацаа: 2024 он–2029 он /5 жил/

“Эрчим хүч-3 төсөл” буюу “Багануур-Чойр чиглэлийн 188км 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын өргөтгөх төсөл”-ийг Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банкнаас олгох 47.0 сая ам.долларын зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн зардал болох 840.0 мянган ам.долларыг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар санхүүжүүлэхээр төлөвлөөд байна.

Мөн Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 24.3-т заасны дагуу зээлийн хөрөнгийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-д дамжуулан зээлдүүлэхээр төлөвлөсөн болно.

Тус банкнаас санал болгож буй зээлийн хөрөнгө нь баталгаат овернайт санхүүжилтийн хувьсах хүү /SOFR/ дээр 1.44 хувийн нэмэгдэлтэй, 5 жил үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх, 25 жилийн хугацаанд эргэн төлөлт хийх нөхцөлтэй бөгөөд үйлчилгээний шимтгэл зээлийн дүнгийн 0.25 хувьтай тэнцүү байна.

Түүнчлэн, тус банкнаас зээлдэгч орнуудад олгож буй зээлийн нөхцөлийг хөнгөлөх, сайжруулах зорилгоор шинэ санхүүжилтийн арга хэмжээг 2024 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдөр баталсан. Ингэснээр өмнөх зээлүүдийн нөхцөлтэй харьцуулахад үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаанд хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны төлбөр болох 0.25 хувийн шимтгэлийг төлөхгүй байхаар тусгасан анхны төслийн зээл болж байна.

Гурав. Бодлогын баримт бичигт туссан байдал

“Эрчим хүч-3 төсөл” буюу “Багануур-Чойр чиглэлийн 188км 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын өргөтгөх төсөл” нь хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн доор дурдсан баримт бичигт туссантай нийцэж байгаа болно. Үүнд:

- ““Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа”-ны 4.2.35-д “Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн системийн босоо болон хөндлөн гол тэнхлэгийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барьж дэвшилтэт технологид суурилсан дэд бүтэц бүхий ухаалаг нэгдсэн систем байгуулна” гэж;
- ““Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хөгжлийн төслийн жагсаалт”-ын “Эрчим хүчний сэргэлт” хэсгийн 9-д “Эрчим хүчний дэд станц, цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний төслүүд ... Багануур-Чойр ...” гэж;
- “Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн 3.3.3.29-д “Багануур-Чойр чиглэлийн 220 кВ ...-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барьж, ...” гэж тус тус туссан;

Тав. Дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлтэй нийцсэн байдал

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.4-т заасны дагуу Засгийн газрын өрийн нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдэл нь тухайн жилийн оны үнээр тооцсон дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 60 хувиас хэтрэхгүй байхаар хуульчлагдсан.

Энэ хүрээнд 2024-2027 оны хооронд эдийн засаг харгалзан 6.0 хувь, 8.0 хувь, 7.0 хувь, 6.0 хувиар тус тус өсөж, Монгол Улсын 2024 оны төсөв, 2025-2026 оны төсвийн төсөөлөлд тусгагдсан гадаад зээлийн хөрөнгийг авч ашиглах тохиолдолд нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлэгдсэн Засгийн газрын өрийн ДНБ-д эзлэх хувь 2024 онд 44.4 хувь, 2025 онд 42.6 хувь, 2026-2027 онуудад 60 хувиас бага байхаар тооцоологдсон. Ингэснээр эдгээр онуудад Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Засгийн газрын өрийн тухай төсвийн тусгай шаардлагыг хангахаар байна.

**БАГАНУУР – ЧОЙР ЧИГЛЭЛИЙН 188 КМ УРТ 220 КВ-ЫН
2 ХЭЛХЭЭТ ЦАХИЛГААН ДАМЖУУЛАХ АГААРЫН ШУГАМ,
ДЭД СТАНЦЫН ӨРГӨТГӨХ ТӨСЛИЙН ҮР
НӨЛӨӨ, ҮР ДАГАВРЫН ТАЛААР**

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засаг, экспорт, импортын гол бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, тээвэрлэлтийн урсгал Өмнөговь, Дорноговь аймгийн нутгаар дайрдаг. Иймээс энэ бүс нутгийг цахилгаан эрчим хүч /цаашид “ЦЭХ” гэх/-ний найдвартай хангамж, 2 талын тэжээлийн эх үүсгүүртэй болгож, дамжуулах сүлжээний тойрог схем үүсгэх зайлшгүй шаардлагатай юм.

Энэхүү Багануур – Чойр чиглэлийн 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам /цаашид “ЦДАШ” гэх/, 220/110/35 кВ-ын “Багануур”, “Чойр” дэд станцуудын өргөтгөлийн төсөл хэрэгжсэнээр Дорноговь, Дундговь, Хэнтий, Өмнөговь, Говьсүмбэр, Сүхбаатар аймгуудын 70,740 айл өрх, 46,261 аж ахуйн нэгж, 114 уул уурхай болон тухайн бүс нутгийн нийт 355,640 хэрэглэгчдийн цахилгаан эрчим хүчний чанар, найдвартай ажиллагаа, тогтвортой байдал хангагдахаас гадна Багануур – Чойр чиглэлийн 1 хэлхээт 220 кВ-ын ЦДАШ-ын дамжуулах чадвар нэмэгдэж, өдрөөс өдөрт өсөн нэмэгдэж буй бүс нутгийн эрчим хүчний хэрэглээг хангах боломжийг бүрдүүлнэ.

Өнөөгийн байдлаар “Багануур – Чойр – Айраг – Сайншанд – Замын-Үүд”, “Багануур – Улаанбаатар” чиглэлд 110 кВ-ын 1 хэлхээт ЦДАШ-аар дамжуулан ЦЭХ-ний хэрэглээг хангадаг бөгөөд болзошгүй байдлаар тасралт саатал, гэмтэл гарсан үед дээр дурдсан тооны хэрэглэгчид ЦЭХ-ээр шууд тасалдах эрсдэлтэй юм. Гэтэл энэ бүс нутагт ашигт малтмалын бүх том ордууд төвлөрч, ЦЭХ-ний хэрэглээ 500-600 МВт байгаа бөгөөд ойрын ирээдүйд энэ хэрэглээ 800-900 МВт хүртэл өсөхөөр байна.

Энэхүү төсөл хэрэгжсэнээр Сайншанд дахь Сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрүүдийн үйлдвэрлэсэн ЦЭХ-ийг төвийн эрчим хүчний системд нийлүүлэх боломж бүрдэх юм. Тухайлбал Өмнөговь аймгийн Ханбогд суманд “Клинтек” компанийн хэрэгжүүлж буй 250 МВт-ын салхин цахилгаан станц, Говьсүмбэр аймаг Чойрт “Сан степпе” компанийн хэрэгжүүлэх 50 МВт-ын нарны цахилгаан станц, Дундговь аймаг Мандалговьд байрлах 30 МВт-ын нарны цахилгаан станц, Дорноговь аймаг Эрдэнэ суманд хэрэгжих 30 МВтын нарны цахилгаан станц тус тус болно.

Түүнчлэн, “Цэцэнс Майнинг энд Энержи” ХХК-ийн хувийн хөрөнгө оруулалтаар “Бөөрөлжүүт”-ийн 600 МВт-ын дулааны цахилгаан станц барих төсөл хэрэгжиж байгаа бөгөөд тус станцын үйлдвэрлэсэн эрчим хүчийг энэхүү Багануур – Чойр чиглэлийн 220 кВ-ын 2 хэлхээ ЦДАШ-аар дамжуулан төвийн эрчим хүчний системд нийлүүлэх боломж бүрдэх юм.

Мөн “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Шинэ сэргэлтийн бодлого болон Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хүрээнд Чойр – Сайншанд, Сайншанд – Цагаансуварга, Багануур – Налайх – Улаанбаатар, Багануур – Чингис – Чойбалсан чиглэлийн 220 кВ-ын 2 хэлхээ ЦДАШ, дэд станцууд барих төслүүд хэрэгжихтэй холбогдуулан энэхүү Багануур – Чойр чиглэлийн 220 кВ-ын 2 хэлхээт 188 км урт ЦДАШ-ын дамжуулах чадварыг нэмэгдүүлээгүй, өргөтгөөгүй нөхцөлд дээр дурдсан

500-600 МВт-ын чадлыг дамжуулах боломжгүй тул уг төслийг хэрэгжүүлэх зайлшгүй шаардлагатай.

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн салбарт чухал ач холбогдолтой Улаанбаатар төмөр зам, Замын-Үүдийн төмөр замын боомт, Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхай нь тус ЦДАШ-аар дамжуулан ЦЭХ-ээр хангагддаг бөгөөд ЦЭХ-гүй болсон тохиолдолд Монгол Улсын хэмжээнд нийгэм, эдийн засгийн маш том хохирол үүсдэг. Үүнд:

1. Замын-Үүд боомтын үйл ажиллагаа доголдож, ачаа тээвэр бүрэн зогсоно;
2. Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт зэрэг том хотуудыг нүүрсээр хангадаг Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхайн үйл ажиллагаа доголдож, дулааны 2, 3, 4 дүгээр цахилгаан станцууд зогсох, доголдох, өвлийн улиралд Улаанбаатар хот хөлдөх эрсдэлтэй;
3. Монгол Улсын Засгийн газраас баримталж буй бодлогын хүрээнд "Оюутолгой" уурхайг ЦЭХ-ээр хангах гэрээг 2021 онд байгуулсан. Уг гэрээний Монгол Улсын эрчим хүчний салбарын хариуцах хэсэгт техникийн найдвартай ажиллагааг хангахын тулд 207 дугаар ЦДАШ-ыг давхар хэлхээ болгох шаардлагатай бөгөөд уг шугамаар Оюутолгой уурхайг ЦЭХ-ээр хангах нэг талын тэжээл болох юм. Үүний үр дүнд жил бүр 100-120 сая ам.доллар Оюутолгой уурхайг ЦЭХ-ээр тэжээхэд БНХАУ-д төлж буй мөнгөн урсгал, валют дотооддоо үлдэх боломж бүрдэх юм;
4. Монгол Улсын нийгэм, эдийн засаг, экспорт, импортын гол бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, тээвэрлэлтийн урсгал Өмнөговь, Дорноговь аймгийн нутгаар дайрдаг. Иймээс энэ бүс нутгийн ЦЭХ-ний найдвартай хангамж, 2 талын тэжээл үүсгүүртэй болгох, дамжуулах сүлжээний тойрог схем үүсгэх нь зайлшгүй шаардлагатай. Тухайлбал өнөөгийн байдлаар Чойр-Айраг-Сайншанд-Замын-Үүд, Багануур-Улаанбаатар чиглэлд 110 кВ-ын нэг хэлхээт ЦДАШ-аар нийт хэрэглээг хангаж байна. Гэтэл энэ бүс нутагт ашигт малтмалын бүх том ордууд төвлөрч байгаа бөгөөд цахилгааны эрчим хүчний хэрэглээ 500-600 МВт байна. Ойрын ирээдүйд энэ хэрэглээ 800-900 МВт хүртэл өснө. Иймээс уг хэрэглээг хангахын тулд Багануур 700 МВт, Бөөрөлжүүт, Чандгана зэрэг ДЦС-ын төсөл, нар, салхины сэргээгдэх эрчим хүчний хэд хэдэн төслийг хэрэгжүүлнэ /сэргээгдэх эрчим хүчний хэд хэдэн төсөл амжилттай хэрэгжсэн/. Мөн Чойр-Сайншандын 220 кВ-ын ЦДАШ, дэд станцын төсөл хэрэгжиж эхлээд байгаа бөгөөд 2024 оны түвшинд бүрэн ашиглалтад орно. Ийм нөхцөлд Багануур-Чойр 220 кВ-ын ЦДАШ-ын дамжуулах чадварыг нэмэгдүүлээгүй, өргөтгөөгүй нөхцөлд дээр дурдсан 500-600 МВт чадлыг дамжуулах боломжгүй тул зайлшгүй энэ төслийг хэрэгжүүлэх шаардлагатай;
5. Говийн бүсэд баригдсан Цэций /50 МВт/, Сайншанд /55 МВт/ салхин цахилгаан станц, Нарантээг /15 МВт/, Говь /30 МВт/, Сүмбэр /10 МВт/ нарны цахилгаан станцууд өнөөгийн нэг хэлхээт 220 болон 110 кВ-ын ЦДАШ-ын улмаас бүрэн хүчин чадлаараа ажиллах боломжгүй байгаа бөгөөд 207 дугаар ЦДАШ давхар хэлхээтэй болсноор бүрэн хүчин чадлаараа ажиллаж байгальд орчинд ээлтэй сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэл 30-50 хувь өсөх боломж бүрдэнэ;

6. Төсөл хэрэгжсэнээр Эрчим хүчний шинэ эх үүсвэр, бүс нутгийн шугам сүлжээ байгуулах, сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх бодлогын хэрэгжилт хангагдах суурь нөхцөл бүрдэнэ. Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэхийн тулд Багануур – Чойр, Чойр – Сайншанд, Сайншанд – Цагаансуварга чиглэлийн 220 кВ-ын ЦДАШ-ын төслүүдийг барьж байгуулан дамжуулах сүлжээний нэвтрүүлэх чадварыг нэмэгдүүлэх зайлшгүй шаардлагатай юм.

Түүнчлэн, Чойр – Сайншанд – Замын-үүд 110 кВ-ын ЦДАШ-ын дамжуулах чадвар хүрэлцэхгүй байгаа шалтгааны улмаас чадлыг хязгаарлах автомат тавьсан бөгөөд 110 кВ-ын Сайншанд ЦДАШ-аар 50 МВт-аас дээш чадал дамжсан нөхцөлд “Говь” нарны цахилгаан станцын үйлдвэрлэх чадлыг хязгаарласан байдалтай ажиллаж байна. Энэ нь сэргээгдэх эрчим хүчний байгаль орчинд ээлтэй үйлдвэрлэлийг дамжуулах шугамын хүчин чадлаас шалтгаалан хориглож буй үйлдэл болж байна.

---o0o---